

שלושים - מי יודע?

אחת המתנות שקיבל מנחם בגין עם עלייתו לשלטון, היתה העובדה כי מיספר חודשים לאחר ניצחונו, יחול יום ההולדת ה-30 של המדינה. בגין החליט להפוך אירוע זה למסיבת הניצחון הפרטית שלו ולחגוג את יום ההולדת משך שנה תמימה. למרות קוצר הזמן, הוחלט על הכנת סידרה של ארועים, מבצעים, טכסים וחי

בגין נבהל מהסתבכות החגיגות לשנת ה-30

גיגות, אשר יפארו את שלושים השנה האחרונות ובגלל העובדה שבמרביתם יהיו ראש הממשלה או שרי ממשלתו הדמויות המרכזיות, אפשר יהיה לשייך, בעיני הציבור, את הישגי כל 30 השנה, אל בגין ואנשיו. תחילה נקבעו המבצעים. שר האגרוניה והתשתית, יצחק מודעי, האחראי על נושאי הטכסים בממשלה, מונה להיות יושב ראש ועדת-השרים לחגיגות ה-30, מי שאחראי בפני הממשלה על הפעולות והאירועים.

באותו זמן היה אריה נאור, מזכיר הר ממשלה ודובר, בתקופה של רטינה ומרי רות על כך שאין מעניקים לו מספיק תפקידים וכיבודים. ראש הממשלה החליט להוכיח לנאור את אמונו בו, והטיל עליו תפקיד באחד הנושאים הקרובים והחשובים לבגין - שנת ה-30. נאור מונה להיות יושב ראש הוועדה הבינמישרית לארגון ארועי שנות ה-30.

כמנהל החגיגות מונה יצחק ("איוץ") רגר. רגר היה מן שנים רבות איש רדיו ואחר כך עורך יומון גח"ל, שנסגר מאוחר יותר, היום. עם סגירת היום נשלח רגר לתפקידים שונים בשגרירות ישראל ברחבי העולם ובין היתר התפרסם כמי שהיה האחראי בשגרירות ישראל בלונדון על ארגון ההפגנות הספונסניות למען שחרור יהודי ברית-המועצות.

כאשר עלה הליכוד לשלטון הגיע רגר לארץ והמתין לקבלת חלקו בעוגה הכללית. שהחלה להיפרס. תחילה דובר על כך שרגר יהיה מנכ"ל רשות השידור, אולם מאוחר יותר הוחלט שלא להחליף בינתיים את המנכ"ל הנוכחי של הרשות יצחק ליבני.

לאחר שאיישו כל התפקידים בי וועדה לחגיגות ה-30, הגיש רגר, ש

דא-מנכ"ל רגר סנקציות לאחר התפטרות

בבהילות את השר מודעי אולם למודעי לא היה מושג מה קורה בוועדה והוא לא יכול היה להרגיע את ראש הממשלה.

מנכ"ל או מנהל

עד פי דיווחים של נאור הוצא כבר מרבית הסכום בן 52 מיליוני הלירות שהוקצו לחגיגות. מיליון וחצי לירות כבר בוזבו על הוצאות מינהליות ועל תקציבי אש"ל ואירות. יתרת הסכום חולקה בין התאחדויות וארגוני עולים לפעולות בלתי ברורות, למעצות-מקומיות ולערים שבר שליטת הליכוד. כדי לערוך חגיגות מקומיות, וכן לחברות פרטיות שהגישו הצעות מנופחות לארגון ארועים והפקות שונות.

באופן רשמי נפתחו חגיגות ה-30 כבר בחג החנוכה האחרון. אולם כל פעולה לא נעשתה, מלבד קבלת פנים אצל נשיא המדינה, הפרופסור אפרים קציר, שזכתה להד ציבורי קטן. אגב אירוע זה אורגן לא עליידי הוועדה אלא עליידי מרכז ההסברה השייך למשרד החינוך והתרבות.

בהתייעצויות בין בגין לנאור הוחלט למצוא דרך להחליף באלגנטיות את מנהל החגיגות רגר, וזאת מבלי לפגוע באיש הליכוד הוותיק. נאור, שבינתיים כבר הצליח להסתכסך עם רגר, לא ידע כיצד לבצע זאת.

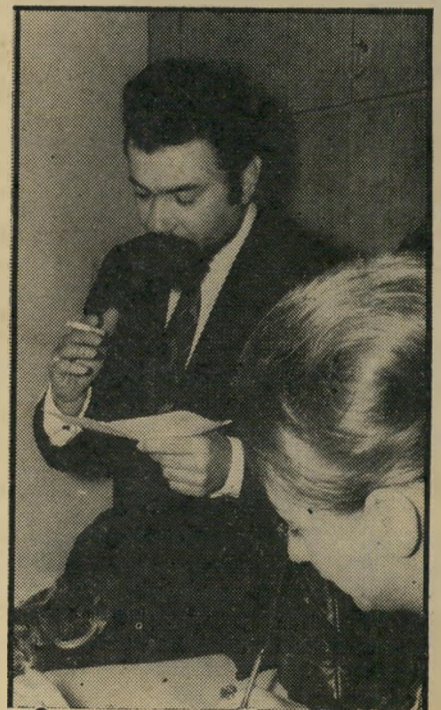
ההצלה באה לו מהמקום האחרון ממנו ציפה לה, מרגר עצמו. לפני כחודש הופיע רגר נייר מיכתבים אישי, בו, תחת סמל המדינה והכותרת של חגיגות ה-30 כתב: "לשכת המנהל הכללי, רגר נקרא בדחיפות אל נאור שהסביר לו כי אין הוא מנהל-כללי של החגיגות אלא רק מנהל. נדרש לגנוז את נייר המכתבים ולהדפיס נייר מתוקן.

הקים לו מטה פרטי משלו במשרד ראש-הממשלה, טיוטא להצעת חגיגות. ההצעה זכתה לביקורת ציבורית וללעג ניכר בר עתונות מאחר שכללה בתוכה צימוקים כמו בגד-לאומי, מאכל-לאומי וזוטות מעין אלה. אולם בנוסף לביקורת זכתה הצעת הטיוטא אף לתקציב ענק: 52 מיליוני לירות. רק כהשוואה: חגיגות שנות 25 למדינה עלו למשלם המיסים 2.5 מיליוני לירות.

"דברים" מוזרים

המערה הראשונה פרצה כאשר בגין התעקש על קיום מצעד צבאי במסגרת שנות ה-30. בגין רצה להגשים חלום אישי משלו. לעמוד על הבמה ולקבל את פני חיילות ודגלי צה"ל, או כפי שהוא מכנה זאת, "צבא ישראל". ממש כפי שעשה לפניו דויד בן-גוריון. אולם ההתנגדות הציבורית למצעד היתה רחבה ונתמכה גם על ידי המטכ"ל ושר הביטחון עזר וייצמן. בגין נסוג מדרישתו לקיום מצעד-צבאי והחליט על מצעד המחותרות, או מצעד הלהטמים. היתה זו הרחבה של רעיון המצעד הצבאי, ועתה אמורים לצעוד בצד חיילי צה"ל גם לוחמי נילי, השומר, ההגנה, אצ"ל ולח"י. בגין אף ויתר על הבמה. הוא הודיע כי יצעד בראש לוחמי אצ"ל, כמי שהיה מפקדו של הארגון הצבאי הלאומי. היתה זו החלטה נבונה. העובדה שראש הממ"ש שלה צועד, מעבירה מיד את האצ"ל לראש המצעד, ויווצר הרושם כי האצ"ל עמד בראש הארגונים שהקימו את המדינה.

אולם לאחר שנפתרה בעיית מצעד צה"ל, החלו הבעיות האמיתיות של ועדת שנות ה-30. אריה נאור החל לדווח לראש הר ממשלה כי "דברים מוזרים" קורים בוועדה וכי ההתרשמות שלו היא כי "אם לא יקרה נס, לא תהיינה חגיגות". בגין קרא אליו

מנכ"ל בן-אלישר לא ברצינות

לאחר שביצע את ההוראה, הבין רגר מדוע התעקש נאור על קוצו של יוד. מנכ"ל הוא בעל דרגה בכירה יותר, ומילא משכורת גדולה יותר מאשר מנהל, וזה נתן לו רעיון. לפני כשבועיים הוא פנה אל מנכ"ל משרד ראש הממשלה הד"ר אליהו בן-אלישר ודרש ממנו לקבל תואר מנכ"ל ודרגה 10 בדירוג הממשלתי. הדרגה המיועדת רק למנהלים-כלליים של

מנהל החגיגות התפטר בגלל נייר מיכתבים

משרדי הממשלה, כמו בן-אלישר עצמו. עד כה קיבל רגר משכורת על פי חוזה מיוחד לפי דירוג 9-8.

בן-אלישר, שהיה בסוד הרהורי בגין ונאור סירב, או הודיע לו רגר כי אם לא יתקבלו דרישותיו הוא יתפטר. "אתה לא מדבר ברצינות?" אמר לו בן-אלישר ורגר הבטיח לו כי הוא אכן מתכוון ברצינות לאיום. "אם כך אז תתפטר", הודיע לו בן-אלישר, ורגר אמנם עשה כן.

המשה קול של בגין

כאשר נקרא השר יצחק מודעי לראש הממשלה, לישיבה בה השתתפו מלבד בגין עצמו גם בן-אלישר, נאור וראש-לשכתו של ראש-הממשלה יחיאל קדישאי, הוא לא ידע כלל על התפטרותו של רגר. היה זה כבר שבוע לאחר ההתפטרות, והיתה זו הוכחה ניצחת לבגין כי מודעי אינו יודע כלל על הנעשה בתחום החגיגות עליהן הוא אחראי. לאחר שיצא מודעי מלשכת ראש הממשלה, לא יכול היה בגין להתאפק ואמר: "לכל ממשלה יש את המשה קול שלה".

בינתיים עוד לא נמצא מחליף לרגר. אנשי משרד ראש הממשלה המנסים לשי-מור מכל משמר את המידע על כשלון ארגון ארועי שנות ה-30, מחפשים בסור דיות מנהל חדש לחגיגות, כדי שלא יירמו וייוודע לציבור גודל הכשלון. רגר התבקש להישאר עדיין בתפקידו, כדי שיוכל להעביר את כל החומר לורשו, והסכים לכך, אם כי עד שיימצא היורש, לא מופיע יותר רגר בלשכתו שבמשרד ראש-הממ"ש. שלה וארגון החגיגות הוקפא בינתיים.

השר מודעי (עם אשתו) כמו משה קול